

Nepodpisani se doplat ne tikaju. Preporučena se pisma tikaju po 5 nrč. svaki redak. Oglasi od 1 redaka stoje 80 nrč., za svaki redak više 6 nrč. Ili u slučaju opetovanja za pogodbe sa upravom. Novci se ližu poštarskom naputnicom (sa svake poštice) na administraciju „Naše Sloge“. Ime, vrstima i naj- bližu poštu valja točno označiti.

Komu list nedodje na vrijeme, treba to javi odgovarajućem i otvorenju pismu, za koje se na plaću poštarino, ako se izvana napisao: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a neologu sve pokvari“. Nar. Pos.

Izlazi svakog četvrtka na cijelom arku.

Dopisi se naručuju ako se i neplaćaju.

Najboljegovani listovi se doplaćuju. Predplata s poštarinom stoji 6 for., za seljake 3 for. na godinu. Razmjerno for. 2/3, i 3 za pol godinu. Izvan-carovino više poštarine.

Na zlat jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalaz se u Via Marcote br. 14.

Poziv na predplatu.

Primitiće se eto konac god. 1893. mi vršimo običnu svoju dužnost tim, da pozivljemo sve naše čitatelje, da obnove predplatu za buduću godinu. Nu na žalost našu imade još mnogo nemarnih čitatelja, koji nisu uplatili lista niti za tekuću godinu. A što da rečemo od onih, koji nam duguju i za više godina predplatu? Ove, ako neprimaju na izplatu savjest, prisiliti će sudovi na njihovu štetu i zramotu. Naše redovito i uredno plaćujuće čitatelje molimo, da nam ostanu i nadalje vjerni, da izvole poduprijeti ovo jedino hrvatsko glasilo istarskoga puka obilnom i točnom predplatom, da uzognemo i u buduću po najboljih silah zadovoljiti žkim dužnostim novinarah.

Neimajući mogućih zagovornika niti izvanrednih podpora, osloniti nam se je jedino na naše predplatnike. A tako je i najbolje, jer smo bar posve samostalni i neodvisni.

List stoji na godinu for. 5 za imućnije, a za seljake for. 2; za pol godine polovicu gornjih cijena; izvan države poštarina k tomu.

Novce neka nam se šalje poštanskom nakaznicom, jer je tako najjeftinije. Molimo ujedno gg. dopisnike, da nas i u buduću podpomognu istinitimi dopisi, viestima itd.

U Trstu, mjeseca decembra 1893.

Uprava „Naše Sloge“.

Naše potrebe u Beču.

Motovanski lug.

Negda su ga osvojili Mletčani i davali kao oko u glavi, jer je krozanj otkla, kako i danas, voda Mirna (Quieto), koja je za starih vremena bila daleko plavnija, nego li je danas, pa su ravno iz šume izvozili drvo na more. Od onuda, gdje se rieka Mirna sliva u more, možeš u Mletke do jedra doploviti za 6 ura, ako ti je stetar koliko povoljan.

Ako pomislimo, da je u motovanskom lugu rasla izvrstna hrastovina, breštovina i jesikovina, a da je sve tako blizu bilo Mletkom i da mletci na talijanskom kopnu nisu imali nje blizu nikakove, a daleko na tako daleko, onda nam je lahko razumjeti, što je republika toliko žuvala onu šumu, kad joj je svaki čas trebalo do drva za vojne brodove; a onda da se vojni brodovi, znamenite mletčke galije, gradili sve od drva, ne željeza, kako današnji dan.

Sa svim tim reč bi, da za mletčke vlade nije bilo narodu poteškoće, nego je i on mogao sjeći drvo za dotražnu potrebu, pohrati za gorivo, što mu bilo suha i krčkjava i pasti živinju bez posebnog plaćenja.

Otkada je onaj diel Istre pao pod Austriju, nije vlada motovanski dali narodu, kako bi pravo bilo, da mu ga uz neku priličnu odštetu prepusti, nego je ustanovila svoju

šumsku upravu u Motovunu, a narodu sve to teže.

U dolinu vode Mirne slivaju se mnoge potocične sve od obronka onih brda nad Buzetom, kuda ono ide željeznica od Herpelja na Pulu.

Ta su brda današnji dan ogoljena; dodju nagle kiše ili pljusk, nekim žume, da drži vodu, pak se sve pronaglo izlija u dubinu, noseć sobom najsmoćniju zemlju. Tako je malo po malo zasuto korito glavne riečine, a prava šuma, što skoro sva leži na ravnicij, pa zato se i zove lug, promokra je. Pak isto tako zlo je, ako je previše mokrota, kao što je nevolja, ako je previše suše.

Previše je mokrote u motovanskom lugu, previše u raškoma lugu, a u svojoj ostaloj Istri previše suše. Zlo nas tare na svih strana.

Nekoji kmetovi, osobito Brđjani oprtaljski tuže se godine i godine, da kad je država odkupljivala njihove pravice u lugu, preslabo jih je nuplatila, i da je sada paševina u lugu preteška i da jim se čine nepotrebne zapreke, napokon i za napoj životinje na rieci Mirni.

Sve te poteškoće pobilježili su naši zastupnici potanko i dali vladi na znanje upitom postavljenim u sjednici 28. novembra 1893. državnoga sabora u Beču. Taj upit, budući zasjeca u veleznamenito gospodarstveno pitanje za Istru, evo donasmo slovo po slovo prevedeno iz njemačkoga brzopisnog zapisnika, te smo osvjeđeni, da će ga seljaci po oklici motovanskog jamno čitati i u škriježih svojih čuvali kao zlatan dokaz, da se je našlo ljudi njihovoga roda i jezika, koji su donapokon javno pred državni sabor iznesli njihove jade i nevolje, i prikazali način, kako bi se pomoglo onomu kvaju Istre.

Upit zastupnika dra. Laginja i drugova na njegovu preuzvišenost gospodina ministra za poljodjelstvo.

Kmetovi, što žive oko motovanskoga luga u Istri, imali su u stara vremena slobodnu pravicu pašo i drvartije za kućnu porabu.

To je bilo za vrijeme gospodstva mletackoga, koje je za Hrvate bilo tudnjake, i u ono doba, kada još nisu rabili parobrodi i željeznice, te je država morala svakako čuvati motovansku šumu, jer ju najprikladnije od onuda dobivala građevni list. Ako je tako bilo onda, to bi bilo pogodnosti za narod moralo biti još veće od onda, od kada je i onaj diel Istre pripao svojoj naravskoj vladarskoj kući Austrije, i ako ne činom, a on činem virtualno „juro postlimitini“, kr. javni Hrvatske, svojoj materi zemlji, kako je tvrdila jur vladu Njegovoga. Valičanstva Leopolda I. *) One pogodnosti bile bi morale biti još veće u današnje doba parobroda i željeznice, kadju je lahko moguće i od najodjalnijih krajeva države dopeljati građevni list, koji je potrebit za našu vojenu marnariu.

All mjesto polakito došla su nova bremena za one, što su negde imali pra-

*) Dobiti jednu zemlju „juro postlimitini“ to znači natrag ju dobiti od one države, koja ju budi kako negda protiv tečaj svoje oazij. Vlada austrijska u vrijeme cesara Leopolda plaća je Mletčanom, da sve što budu kako od njih dobio u Istri, pripada kraljevstvu Hrvatskom, ali su Nijemci to ipak za se zadržali (Op. uređ.)

vise. Odkošćina za pašu iz početka 20 krajozra na godinu od svake glavo dobologa, rasla je malo po malo sve više i sada govore, da iznaša 6 for. 60 novč. na godinu od svake glave. To je pristajba (taksa) došlo fakalna i težka, to popreko iznaša 6 po sto od kapitala, koji je u životinji, premda država nije kupila onoga luga, a narod, da prežive, mora držati životinju, dakle mora neki kapital u nju uložiti.

Moglo bi nam se doista prigovoriti, da su ljudi putem odkupa bili zemljatom oštećeni.

All podpisani moraju da mnogo povdoje o tom, je li svako pravo naroda bilo odkupljeno i je li bilo podpuno pravdedno odkupljeno, a ta dvajba podkropljena je tim, što se iz odluke od Trst 22. maja 1871. broj 4567 izdano u odkupnom postupku uvidija, da je svim stanovnikom gornjih i dolnjih Brda i Gradinja u obćini Oprtaljske, kojih je svega oko 264 obitelji, dano od luga, gdje su pravice imali, samo 31 ralo zemlje, tako da je na jednu obitelj došlo jedva 180 do 200 dotvornih klarata zemlje.

Onaj se je narod na to višaput pritužio; on tvrdi i danas, da su ga zastupali neizkudeni ljudi, te je teško oskodjen već vlastite krivnje. A to je tim vjerojatnije, što su drugi neki seljaci, na primjer Rušnjaki u porenjoj obćini Zdrenje, dobili od prilike po jedno ralo na obitelj, a gdje-god i bolje zemlje.

Neki Brd a poslali su, među drugim, dne 4. septembra 1888. molbenicu preporučenu pri pošti Oprtaljskej od br. 387 na visoko c. kr. ministarstvo poljodjelstva, u kojoj su molili, da jim bude pomoženo u onoj stvari.

Nešto vremena poslje toga zvala jih je c. kr. šumska uprava u Motovunu na dogovoru, te jim je rečeno, da će vlada rado zadovoljiti njihovim željam, ali bi volila platiti jim u novcu, što se obnadje pravdedno odštete nego li smanjiti plobu šume. Za tadašnjega c. kr. financijalnoga prokuratora iz Trata, koji je imao doći na razpravu, našli su i priskrbili u Brđih stan; on je doista i došao, ali reč bi, da je njegovim dolazkom bilo prokinuto svako daljnje razpravljanje, te moliteljem na gore pomenutu prošnju nije uručen nikad nikakov odgovor.

Oni ljudi ni u drugom pogledu nisu sretniji. Šumeki nadziraju zabranjuju jim pašmo, rad nekakvog pravolikog službenog meta, dogoniti životinju na napoj na vodi Mirni na zgodnih mjestih, imenito „poli Roato z dola Otčići“ i na „velikom Mostu“, a tu bi se bez osobite štete za državno dobro lahko dogodilo povse slobodan pristup za napajanje, kad bi se prilični dielovi u to ime izlučili od erarskih parcela br. 10.504 i 8764.

Obzirom na sve to i vidivši nadalje, da državna šuma u Motovunu, u koliko leži u dolini, ne mora baš da bude ohranjena pod svaku cijenu, jer Istra ima pramoćne debele zemlje za oranje i za košenice. obzirom nadalje na to, da bi s druge strane povsema korisno bilo sa znameniti diel Istre, kad bi se gorom obrasli obronci, koji zatvaraju motovanski lug sve tamo do željesnice povrh Buzeta, podpisani postavljaju na preuzvišenost gospodina ministra za poljodjelstvo ova pitanja:

1. Je li vaša preuzvišenost voljna u najkratkem vremenu odrediti, da se, ako ima kakovo pravde, pravda prekine, pak da se od parocla 10.504 i 8764 državnoga motovanskoga luga izluče prilični dielovi, makar cijelo ta parocla, i da se proglaše obćinitim dobrom, tako, da napajanje životinje „poli Roato z dola Otčići“ i na „velikom Mostu“ bude savim slobodno?

2. Je li vaša preuzvišenost voljna koliko je moguće povoljnije rješiti molbu, što su ih podneli stanovnici Brda gornjih, Brda dolnjih i Gradinja u obćini Oprtalj-

skej, tako i drugo možebitno molba, naročito onu od septembra 1888. a to osobito bitim obzirom na teško gospodarstveno stanje onoga naroda, pak, bude li potrebno, također obnoviti cijeli odkupni postupak?

3. Je li vaša preuzvišenost voljna proučavanje o poboljšaš u lugu motovanskom, koje traje već dvio sto godina, izvršiti već jedan put tako, da se šuma, koja leži u dolini i nije više državi neobhodno potrebita, podieli na parocla i da se uz primjerenu odštetu porazdieli među okolne seljake i da jim bude dozvoljeno šumu izajedi i zemlju obraditi; n da se s novcom, koji bi se od toga dobivao, malo po malo zajage ona gola brda i obronci, a kojih voda ošteđuje dolinu?

Beč, 28. novembra 1893.

Dr. Laginja, dr. Kramar, Spinčić, Alfred Coronini, Pečić, Kušar, dr. Bulat, dr. Frk, dr. Šil, Kaftan, Adamok, Biankini, Dapar, dr. Gregorac, dr. Brzard, Purgarth, dr. Dyk, dr. Bogol, Formansk, dr. Pačić.*

To je upit od besjede do besjede. Viditi ćemo, dapače stalno očekujemo, da će vlada nešto učiniti u korist naroda oko motovanskoga luga. U ovom upitu nije laži ni izvlačenja, ni odvies rečeno, nego je sve pusta, ali i žalostna istina, uzeta i popisana iz riekih naroda, koj tamo žive i iz službenih spisa.

Vlada, koja bi se oglasila ovom upitu, teško bi pogrošila, jer bi narod uvidio, da nemože ništa od nje očekivati, a to bi bila najveća nesreća i po državu i po narod.

Zastupnik dr. Laginja pita dakle u ime naroda: 1. neka mu se dade još stogod zemlje od erarskoga luga na odplatu onih pravica, koje je negda uživao, 2. neka se otvore i posve slobodnim proglaše prilazi k vodi za napoj životinje.

Ako je istina, da neka sela nisu dobila pravdedne odkupnine, onda božja i ljudska pravica zahtjeva, da im se dade podpuna odkupnina, makar je prošlo vreme rekursa.

Ako nije istina, onda je dužnost vlade, da to reče, a ne da narod čeka deset godina odgovor na jednu molbu.

Ako je istina, da narod ne može slobodno i na priličnu širinu dogunjati životinje k vodi na napoj, tomu sigurno ministar nije kriv, jer ne može svoga viditi i čuti. Ali sad znade protivlju, pak neka pošalje nepriprana čovjeka i ako je istina, kao što jest, dužnost mu nalaže, da narodu pomogne.

Kratiti narodu bud kako laglje napajanje životinjo, gdje-god bilo u Istri, to je grieh grad Rogom i ljudi. Tu dakle mora biti neko nosporazumljenje ili kako kakova ohola pravda, možda od strane same obćine, pak to treba već jednom prekinuti.

Zastupnik Laginja pita još nešto, a to je, da država razkomađa i medju narod okolnih sela porazdieli motovanski lug, svu šumu, koja leži u dolini. On ne pita dara. Svaka obitelj neka plati nešto, što su obnadje pravdedno.

Ona šuma u lugu izgiba, državnoj kasi nonosi skoro nikakovu dobitku.

Po Istri je malo tuste zemlje za krmu i za oranje. Tamo bi je bilo. Ništa dakle pamotnijoga, nego da se

buđeto se sa svojom braćom pomirili i našo pametno ljude slušali a rinegato prozirali, kako vrag blagoslovnu vodu.

L a b: Zlatan je sinu tvoj gonor — do sutra bim to sluša, ali samo voč u Tratu: oko lanternal zato ti lipa hvata i od Boga plača. S Bogom!
R a d: Isto i vam barba moj!

Cestit Božić!

U oniesnu se odoricu Odjenuo sviet, Biel i novin kaoo angij Čini ti se svet.

A nad zemljom vedro nebo Širi čarai sjaj, Kog to čeka u toj sviti Krasnoj zemski kraj?

Mili, rejaki zad se ori I zvonova glas, Zemljom javlja otolom svietu: Rodio ne apas!

Sve se amieši i veseli Voliki je god, Čestit Božić ljubko kliče Cišli zemski rod.

Čestit Božić, čestit Božić Dragi rode moj, Uztraj, radi, moli, vjeruj Bit ćeš opet svoj!

R. Katalinič Jeršov.

Franina i Jurina

Jur. Sad ste Kanfanarci kontanti, kad imate 2 kapelana mišto Jonoga.
Fr. Ča to brbljuje; Kanfanarci, ja param, da par krunjel i par šarenjaki još nisu svi Kanfanarci.
Jur. I pur bi red, da je bis cili komun prot staromu kapelanu pr Zvanu.
Fr. Nezasli da je drugo komun, drugo ki zapovida, jer bi svi kučeti volili danas imati pre Zvana nazad nego sutra.
Jur. Pak ča ste tako šunjavi, da je poli vas svo dobro, ča niki botegari učine?
Fr. Žalibože da je do sad tako bilo, jer ja još nikh naših ljud, ki su sljipi, ma ča pogledati, ako jur nisu. pak ta vidit ki ča im dobro, ki slabo.
Jur. Amen da bi bilo to danas mišto sutra.

Različite vesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri. Blagajniku družbe pripjepli su sjeđedci iznosi: Gosp. Mate Borić, ravnajući učitelj u Kukuljnovu poslao fur. 11.70, sabranih pri stolu pred. g. arciđjakova i župnika g. Nikole Pobra prigodom zdravlje istomu izrečeno od monsignora Meška Marčića, župnika kostranjškoga. — Slavna uprava "Obzora" u Zagrebu pripisala 700 fur., sabranih od 13. septembra do 12. decembra t. g., a darovalo kako je već bilo javljeno putag "Obzora". — Čestoi g. Ante Volarič iz Rieko poslao 25 fur., skupljenih u Tratu mud prijatelji, slavčim položenj izpitna odvjetničkoga dra. Dinka Trinajstića u Tratu. — Gosp. Anton Stiglič iz Sr. Matoja poslao fur. 3.50, skupljenih mud prijatelj i Sv. Mateju na dan Sv. Lucioja. — Gospodin Anto Duklić iz Kastva sabrao i poslao fur. 3.50. — Gosp. Ivan Porčić, pravnik iz Voloskog sabrao je fur. 15, a darovalo: gospodja L. I., gg. Ante Rajčić, učitelj u Ližnjann, Berkin, S. Vladičković, N. Tomičić, V. Čar svaki po 1 fur., Ivan Porčić, kapetan i Innocent Štanger svaki po 2 fur., Kr. Br 50 nvd., A. L. 50 nvd. — Kod tete Lize u Kraljevici skupljenju među prijatelji iz gimnazije fur. 4. —

Gosp. I. G. S. darovao 50 fur. — Gosp. povjerenik Josip Pazinić u Korčuli poslao 30 fur., koje uplatiše: gg. članovi: Josip Pazinić, Hrvatović C., Cviljević Pero, Tadić Dubravko, Tadić Marijo, Tadić Vučkoslav, Tadić Uroš, Todešohi Pero, Todešohi Svetozar, Rusković Ante, Kovačević Frano A., Radić Fr., Forešič D., braća Zafcon, A. Marinović, N. Cviljević, dr. Petra, Petar Glunio, voleposjednik, dr. Roko Arneri, Ivo Boschi svaki po 1 fur.; Roko Arneri darovao 10 fur., vasačo družko "Lumbarda" 1 fur. — Dr. Fr. Potočnjak, odv. u Sv. Ivan Zelini poslao fur. 4.16 i to 3 fur. kao članaricu za g. Dragutina Schneidera, trgovca u Novoj Gradici za g. 1893. i fur. 1.15 poslanih po gosp. dru. Iv. Wintaru, odv. perovodji u Belovaru darovanih po njemu i gg. Milenu Svobodi, zamj. drk. odv. i Petru Caru, kr. aub. pristavu. — Sabrano na dan župničkoga zaštitnika sv. Mikule u Barbanu fur. 5. — Sabrano od nećakinje za pokazivanje fotografije kako stric kolo plošo fur. 1.70.

Kako javlja "Svjetlo", darovalo je malo družvo u Rakovcu kbr. 8 svotu od 8 fur. 10 nvd.

Od čestnog gosp. A. Dražinića iz Lestava primila je uprava "N. Lista" 8 fur., k-je doprinešo: prof. M. Lucijanović, prof. S. Lucijanović, Don B. Antičić, Don B. Antica, A. Dražinić, I. Karanec, N. Garbin, K. Kurelja svaki po 1 fur. Isti list javlja, da je g. R. Katalinič Jeršov primio od g. Toma Ivanovića iz Milne na Braču fur. 10.10 skupljenih prigodom proslave imođana vrednog starinca Don Andrije Križokaja, župnika u Dračevoj Luci među njegovim kitem prijatelj; od Tomo Dičičića mladjega iz Selca na Braču fur. 8.40, koju svotu doprlaše gg. Dinko Lindarović 1 fur., Juraj Nišetović 50 nvd., Ivan Bon, Eugon Patrančić i N. N. po 40 nvd., Mate Carević 50 nvd., Božo Štambuk 20 nvd. Isti g. primio je nadalje fur. 8.20, a darovalo gg. I. Maurin 2 fur., Ante Križetić 1 fur. i Dragan Briegović 20 nvd.

Veloč. gosp. Milo Štmano, kapelan na Grobniku pripisao je našom uredništvu fur. 5, sabranih tamo. — Veloč. g. Mirko Pačeh, katehut u Bakru pripisao nam je fur. 8.25, sabrane prigodom azdravlje vrednog župnika i rođoljuba veloč. gosp. Urpani-u na Hreljinu dne 15. t. mj. — Gosp. Mirko Jelačić, povjerenik družbe u Kastvu skupio fur. 2.62.

1. Hanibal ante portar Kozjigrada? kruna 50 fl. 2. Djava odnio kozju vunü 7 kruna 50 fl. 3. A da ga je stalno odnio još 10 kruna. Ukupno 25 kruna darovala hajduci.

Imenovanje. C. kr. kotarskim poglavarom u Sezani imenovan bijaše dosadašnji podtajnik u ministarstvu unutarnjih posla prof. Andrija Schaffgottsch rodom iz Tirola.

"Edinost" od subota bijaše zaplijenjena jer se je približe bavila sa ovim imenovanjem.

Zemaljakim poglavarom u Štajerskoj bijaše imenovan na mjesto grofa Wurmbra d t s, koji je nedavno postao ministrom trgovine, Edmund grof A t o m e s, a njegovim zamjenikom zastupnik dr. Fran Ra d a y, bilježnik u Mariboru.

Sretan Božić! Prostor lista nam ne dopušta, da pišemo obširnije od ovom velikom blagdanu, koji nas sjeđa na čudno otajstvo uzvišene naše sv. vjere, kako se je naša porodica Isukret, kako je Bog postao čovjekom, da spasi griješni svjet od smrti vječne. Nu po starom običaju nazirujemo u ovo par redakca svom našomu narodu, napose našim cionjonim štitatelj narjetnijoj svote božične blagdana, neka se u paladi bogataša i u skromnoj kućici našega seljaka i radnika zaori iz zadovoljnog i voselog srca pobožna pjesma: "Porodil se je kraj u oboski", pak u to ime kličemo svomu rodu iz dna srca: "Sretan ti bio Božić milirade!"

Oprost od čestljanja na koziat "Bratovščino hrvatskih ljudi u...". Na vrhovi nam kuca nova godina, a naši si razbija glavu tim, da mu je čestitati Patru i Pavlu k novoj godini i to jednomo, da mu u istinu svako dobro zaželi, drugomu iz puke navado, trećemu zbog zahvalnosti ili uljudnosti, radi preporuke itd. Svih ih briga i dosada, troška i eventualnih zamjera, mogu se naši cionjoni štitatelji osloboditi tim, ako onu svotu, što bi ju inače potrošili za papir i poštarinu — uračunav k tomu i dangubu — podere našoj plemenitoj "Bratovščini", koja će ju uložiti bez dvojbe na najbolje kaznato, a to podupirajku našu vriednu ali siromašnu učedu naše mladč. Osobito istos preporučamo našu "Bratovščinu", koja je naša u družbi sv. Cirila i Metoda za Istru plemenita takmaca, radi kojeg ča ostati bez dvojbe neato pri-

kradena. Sjetimo se daklo ovom zgodom svi dišne "Bratovščino" tko vedom tko muckom svotom, da se tako odužimo domna i rudu, koji treba i traži od nas velikih žrtava, bez kojih mu ne ima apasa.

Okanimo us nastierjelog običaja skupog i često dosadnog čestljanja, tã onaj, koji iskreno ljubi ovu našu milu gradu zemlju, nemoze a da no ljubi i svako dobro sazložil svim onim, koji na njoj borave i koji su međusobno vosani najčistijimj vesovi krvi i jezika. Mjasto čestljanja daklo prinosi il mladlar plemenitoj "Bratovščini".

Položili zastupnički mandat. Talljanski zastupnici za veliki posjed na istarskom saboru gg. Bečić i Scampicchio položili su svoje mandate, Glasilo saborsko većino u Poreču nospomajajo razlog, zbog kojih se rođena gospoda mandat položili. Za g. Bečića kaže samo, da je zamolio, da mu se sačuva mjesto tajnika u zemaljskom odбору, koje je mjesto držao već više godina. Obojica jesu dođuše odlučni Talljani, nu neupustahu se nikada u saboru u stranačku borbu, a vrlo riadko progovorili su šlogod u saboru; osobito zastupnik Bečić nije se, koliko nam je poznato, nikada u saboru iztaknuo.

Za promjenu izbornoga reda. Talljanski zastupnik Istro g. Bartoli predložio je u carevinskom viedu dne 8. t. m. zakonsku osnovu, kojom bi se promjenje sadašnji izborni red u Istri za carevinsko viede u tom smislu, da bi Istra u buduće imala u Boš mjesto četiri, pot zastupnika. Taj poti morao bi biti po rođenoj osnovi dakako Talljan. Po toj osnovi biralo bi kano i do sada izvanjske obćine dva zastupnika, veliki posjed jednoga zastupnika; gradovi Poroč, Koper, Piran, Buzet, Izola, Milje, Citanova, Umag, Motovun, Buje, Vilišnada, Pazin, Labin, Plomin, oba Labinja, Cres, Krk, Volosko, Kastav, Lovran i Mošćenice jednoga zastupnika, i napokon gradovi Pola, Vodnjan, Rovinj i trgovačko-obrtnička komora u Rovinju jednoga zastupnika.

Nadamo se, da će tu osnovu izjesti prije moljoj nego li postano zakonom.

Promjena u izdavanju "Edinosti". Urođništvo naše vriedne drugarice "Edinosti" i istoimeno političko družvo kano vlastnik lista odlučio, da će početkom nove godine izlaziti glavni list "Edinosti" tri puta na čedan, a priloge istoga lista opot za seba tri puta, tako, da će predplatnici "Edinosti" imati svaki dan jedan broj. Jutranje izdanje izlaziti će u 6 sati u jutro, a večernje u 7 sati na večer. List i prilog izlaziti će samo na pol arka, t. j. na dva stranicu. Predplata etajati će za oba izdanja na mjesno 90 nvd., na 3 mjeseca fur. 2.60, na pol godino fur. 5, a na godinu fur. 10.

Preporučamo i našim imućšijim štitatelj, da ovaj vriedni slovenski list obilato podpomognu.

Iz Kastva pišu nam 19. t. m. Danas povratko se iz Beča naš dični zastupnik prof. Spindičio u družvo svojih drugova i prijatelja gg. zastupnika Biankini i Periča, istotako odličnih zastupnika posestrimo Dalmacije. Gg. zastupnici bijahu na objudu kod svoga druga Spindičia, gdje ih pozdraviše nekotji kastavski rođoljubi. Obšav Kastav i okolicu, koja njima se je vrlo dopala, oštidoše prijateljski pozdravljeni u Opitiju, odatle u Rieku pak u svoju užu domovinu, u kručnu Dalmaciju. Naš ča g. zastupnik božičevati kod kuća, a za novom godinom pođi će sa svojimi istarskimj drugovi u Poreč, kamo ih zove zastupnička dužnost. Pošli sretno, a vratili nam se zdravi!

Obćinski izbori u Vrsaru. Iz te obćine doznavamo, da su gotove sve priprave za pred tojode obćinsko izbore. Porečki listić piše ved tako, kao da je sjeguran za pobjedu, ali ipak pozivlje svoje, da budu na oprezu. Mi preporučujemo našim isvanjskim bratrdom, da se dogovore i složo u listi kandidata, pak da složo sa istu glasuju. Mi znadamo, da je vrlo težko doći tamo do pobjede u današnjih žalosnih okolnostih, u kojih se nalazo naši obćinari. Nu spavati novalja; ako se nemožo do pupdne pobjede, treba nastojati, da se br dielomico pobjedi. Tamašnje našo obćinare upokorujemo na int e r p e l a o t j u zastupnika dra. Laginje, koja se tišo one obćine i koju doznamo na dragom mjestu.

Izbir župnika u Gologoric! Ovaž do godjaš, g. uredništvo, dno ml povoda, da se nakon tili dogotajna vramena, od kad nismo imali časti čitati iz ovog predjela ni viesti ni dopisa u dičnoj "Našoj Slogi", oglasimo, te uputim smjernu molbu na Vas, da mi opradilji izvolite maloni prostor u cionjonim Veslom listu.

Akoprem moje ruka nije kadra vjerno opisati svo ona čvratna voselja i zadovoljna stva, kojim je napunjeno srce svakog po-

štenjaka u našoj župi, ali ipak kušat ču, da donoklo nabrojim ugodnosti, što jhli uživai i uživati može svaki goloroziki župljan, bio makar i pokvarena osoba.

Dne 22. oktobra t. g. priprio je našom mjestonem županu obćinsko-glaravarijni dopis za kapetanatnu oglasnu, da čo dne 30 i. m. biti izbor novog župnika u župnoj orkvi u Gologoricu, sa istoimenu župu. — Dođulo to njeko napuhnuto mozdo, pa bijelo kradomico izazvali pomatnju kod izbora putem svojih pomoćnika. Ali je i ovdje vriedila ona: "U lzli su kratko nogo" i Svjetosi golorozičani prezriešo svu negavaranja nepozvanog proroka, to složno izabratio svoga župnika.

Svanulo 30 oktobra, točno na 9 sati u jutro pomolio se na otkovna vrata sam g. vitos Frid. Schwarz, c. k. kot. kapetan u Pazinu, obrazložil puku urok svojeg došaiča u Gologoricu, zatim prošilao imenik birača, objavlil puku molitlje i njihova svojtva. Zatim je provaliđio izbor župnika. Na izborni glasovali u malom izniskom svi obćinari imajući pravo glasa. Glasovanje vršilo se na kručljigo biele i crne. Nakon dovršenog izbora učinio se skrutinj ili pobroj glasova. Na svobod čudo opazilo se med ostalimi i dve crne kručljiga; ovo bijahu svi protivnički glasovi, nu ovdje mora se opaziti, da jedan od ovih bijašo uhočotljivi i pogriješno u torbiću bijašo proti samoj izbornikvoj volji, dođim je drugi džlo opomenuto džljo, ali mu i taj glas svadano upravljamo na tamosilno njegovo raspolaganje. Ovo nek mu bude dokazom koliko imade on u nas upliva a mi u njem povjerenja. Tim je ostao izabran na obćo zadovoljstvo g. Ljudevit Z v a b e k našu župniku, komu izričemo ovim putem najiskranije čestitko! (Pričr-čujemo se u vl. Op. Ured.)

Nije mnogo prošlo, da je novoizabrani g. župnik primio i dekret imenovanja od strane patrona pazinskoga grofja "Montecuccoli", a zatim potvrđjon od c. k. vlade i biskupskog Ordinarijata u Tratu. Danom 13. t. m. bio je ustoličen u biskupskoj kapeli u Tratu; a u udjolju t. j. 17. i. m., na koncu svojo krane propovjedi, izstrokio puku svoju zahvalnost, što ga izabrao župnikom, obćevaj također, da ča vršiti točno i poštrvorno svojo dužnosti u koliko mu to budu sila dozvoljavale; da neće štediti ni truda ni vremena na korist svojo crkve i stada, a k tomu pozivilje i pobožni puk, da mu oiahtoki posao.

Toga dana orušilo se je svako nepomučeno oko u našoj orkvi, što od ganuča prekrasne propovjedi, a što od nekoje nepopialne radosti.

Svčadano ustoličenje slediti čo njegode mjeseca janara 1894; ako Bog dade zdravlja biti će i o tom opomena u dičnoj "Slogi".

Gosp. župnik čužao k nam kao mlad svećenik iz Graditča mjeseca agusta p. g. upravljati našom župom. Njegov pošanjanje i postupanje djelovalo je vrlo povoljno na naš puk, te ga dovelo na onaj stupanj mira i sloge, na kojega se pred tri godino natrag nalazo. E, samo tako ustrojmo napried, gospodino župnice!

Sa ponosom možemo izjaviti, da sada Bogu hvala vlada najbolji mir i red, ljubav i sloga med svimi našimi poglavari, koli duhovnimi i svjetovnimi, školskim osobljem i ostalim pučom, kakvog nije bilo, kako to već rekomo od pred tri godino na ovu stranu. Bog dno bilo i unapried tako!

Obćinski izbori na Vrsaru. U glasovitom hevatskom Vrsu pokuzala je kancon: prodžoga i podotkom tok, mjeseca za zadnji put imoňajša saronjačko-talljanška stranka izbornu sreću. Nu lože bijaše sređo jer je hrvatska stranka u svu tri tjela sjajno pobiedila unitiv za uviek svaki upliv talljanšata na obćinsku upravu. Čestitajud od sroca Viškim izbornim junakom na sjajnoj pobjedi, kličemo im iskreno: Slava Vam! Naknadno doznavamo iz hrvatskih listova Dalmacije, da su se Viški talljanši ponosili kao što se običavaju ponesti i naši kručljaji, šarenjaci i talljanški kud ih stigne dična nesreda. Oni se naimo osvetlišo radi grdnu poraza na tudjeo imotku, i to u glubo dno mozki kao i. . . E ro što o tome ju u d o k o m džlu pišo "Narodni List":

Pišu iz Vrsu, dne 27 studenoga: Jutros gospodin Štalmaiti nadjo u svojoj bašti na Plote siva Malčebudo svo ovice i bilje poguljeno, stabla polomljena, oclil porivoj uništון. Groza to hvata na tolikim barbarstvom. Štete je oko 100 florina. Značajno je, da je sve te uđinojeno poslio dovršenih izbora III tiela, u kojim hrvatska misao pobudjena, pobjedi. Kad protivnici nemogu životo, to oni uništavaju izmetak naših kolovodja. Neka ih, oni su se uviek adikovali u divljajstvo, nastilju i prafranjanju. Odavonilo im ju i za viese. Starac je tužena audu akoprom zlikovci nisu pozubati. Ali: "zaklaha so zamjara ju, da su sve njo taje znaju".

Kako da ne zamrznú i neklijaju krumpiri, koje si odredio do proljeća za sjeme.

Određuje krumpire za sjeme morati ih na sunce osušiti, dok bude kora sasvim suha. Tad u crljenici ili crnici zemlji izkopaj jama duboke 1 1/2 m., i nasađaj, pomišljaj slamom hrzanikom, krumpire, za 1/2 m. duljinu a ostali motar jame nasađaj prvo izkopanom zemljom.

Gorju nasutu zemlju utroš dobro nogama liti još bolje kakvim težkim batom, da ista teže može vodu upijati.

Tim sigurno uz proljeće imati ćeš zdravih i neprokljanih krumpira za sjeme. Prokljano žito, izvrstna krma za blago.

Svrstujemo svakog gospodara, da ni hrani blago prokljanim žitom mjesto običnom, jer klijanjem neke nerastopljive tvari postaju raztopne, a tim tečnije, a to ti je jedini uzrok, što se u žitu svojstvo točljivanja povećava.

Pokušalo se toveđ jednog krmka od mješevih 14, težak kilogr. 65-70, koji je kroz 15 dana potrošio kilogr. 63 neprokljanog kukuruza, što poslije toga vremena težio je kilogr. 75. Isto krmček kroz drugih 15 dana, hranec se prokljanim kukuruзом potrošio je kilogr. 76, povećavajući kilograma 14-60. Dakle radnijači razvijem, imademo, da sa povećanju jednog kilograma mesa neprokljanim kukuruзом, htio se kilogr. 6-774 žita a prokljanim, trebalo je samih kilograma 5-205.

Istarski ovrčarski pas. O istarskom ovrčarskom prvu mnogo se piše i govori, ali o pravom njegovom porijeklu i njegovim svojstvima malo se je što stalna došao znalo.

Istarski ovrčarski pas malo je po svojoj krasu. Tamo ga upotrebljavaju na obranu ovčijih stada toli od vukova, toli od lupčaka. Istarski ovrčarski pas potiče od vuka, promda mu je anas naslijedi neprijatelj, a pripoznaj ga se po tom što posvo nalizi vuku.

On je postao križanjem kuja od središnjih pasa sa vukovi, kojih i danes ima po krasu.

Ali pošto se je domača pasmina znatno izjavila, a slobodno parenje domaćih kuja sa vukovi biva sve rjeđje, s toga su sve rjeđji psi čiste istarske ovrčarske pasmine, i oni, koji ih posjeduju cienne ih visoko.

Istarski ovrčarski pas je jako privržen svojom gospodaru, vjeran svojoj kući, prama svim poznatim osobam je prijazan a samu je nepovjerljiv prama nepoznatim osobam, dapače reži na istu i napada ih.

Pametna je, ostroumana, nenavaljuju rado, ali ako se draži, onda je ljuti. Neprijatelj je i unistuje svu manju zvjerad, vjeran je i povučenju svojih gospodarom, čit je, jer ne blati nigda kuću, a plaši eu vode.

Ivanjski su mu znakovi tiela sljedeći: velik, kolik mali vuk, a i dlaka mu je boje iste, kako ona u vuka samo je na glavi nešto crvenija. Glava je inteligentna izrasla, lubanja je plosnata, uzkim nastavkom sljepoočja; gubica mu je zaostrena, nos crn, obrve su mu duljine, ostri zubi.

Oči su mu srednje veličine, nešto koso stojeće, s medje boje, a sjevaju zlatno, kad je ljut. Nošto visoko i oštro ima usni, ali ne duga. Hrbenjače je švrtae i ispravne. Otraga nalizi posvo vuku, a i nogu su mu posvo jednake, kako u vuka. Rop je d ga dlake, a drži ga uvijek visoko. Ciolo je tielo pako ostru, nakoštrunena dlake, prilično duga.

Gosp. P.

Kravo, mlieko i maslo. U jednom izvješću pokušališta u Ontario u sjedinjenim državama sjevernoe Amerike, izročene su sljedeće opomone:

Ne drž kravo, koja daje na godinu manje od 200 kantih mase. Nemoj čekati da će ti krava od ništa (bez hrane) davati puno mase i mlieka. Ne zaboravi svako često čistiti i čistljati kravo.

Ne prepuštaj ljeti, da kravo živu u samoj paši.

Dok se pomaze valja odmah mlieko prociediti.

Ne miješaj slatko vrhnje, onom, koje je pripravuš, da se istuše u maslo.

Ne valja nikada doljevatiti toplu vodu u vrhnju, niti prete unakati u vrhnje da se oprieli toplina lelog.

Nemoj zamutati maslo, opredjeljiv sa trg u takova krpu, u i l'joj je prija nešto drugo bilo zamutano. Gosp. P.

ekemplara. To je u nas jedine knjige, koja se u toliko ekemplara tička. Za to preporučujemo svakomu prijatelju naroda, da nastoji koleđar Danica širiti u puču, te da veđ jednom dostignemo braću Slovence, kojih slično društvo sv. Mohora u Ojelovoru broji 57.998 članova. Ajde rodoljubni Hrvati i Hrvatice, budite članovi ovoga društva, ta samo 5 for. doživotost stoji, pak čete se tim odužiti i Bogu i svomu hrvatskomu narodu.

Ench Arden Alfreda Tenneysona. Pravo Zmaj-Jovan Jovanović, ilustracije od K. Emischsa. U Zagrebu, Knjižarna dioničke Hekare 1893. Ciena 50 nvd.

Novi hrvatski časopis u Americi. Prvog siječnja dođuje godine u Pittsburghu, u Americi, početi će izlaziti novi hrvatski list, pod naslovom „Danica“. Kako nam od tamo javljaju, program ove novine biti će čisto hrvatski, držati će se strogo programa hrvatske opozicije, donati će se svakojake vijesti, koji europske, toli još više američanske. Ova novina mora postati mostom, koji će spajati američansko Hrvate s našom milom domovinom s jedne strane; a drugo pak strane našu braću u domovini a onđšnjom. Cilj novine biti će: 1) da podigne naš narod u Americi do onog stupnja, na kojemu stoje drugi narodi; 2) da ujedini naš narod raztređen po onoj ogromnoj državi u onakvu zajednicu, u kakvoj živu drugi plemena; 3) da pozornost okomati: priti one deloke zemlje svaki politički razvitak i korak koji u korist; toli priti našemu narodu, da kudi zlo, pa s koje strane proizilazilo, a da hvati dobro; da u našem narodu uzdrži domorodnu svijest; 4) da promiče po mogućnosti materijalni protihak hrvatskoga naroda u Americi. Želimo našem novom drugu u i dalekom svijetu što bolji uspjeh!

Bogatevo pojedinih zemalja. Po podacih razvratne novčanog zavoda sjedinjenih država posjeduju Francuzi a dolarih 900 milijuna u zlatu i 490 milijuna u srebru. Velika Britanija posjeduje 500 milijuna u zlatu i 100 milijuna u srebru. Njemačka 500 milijuna u zlatu i 145 milijuna u srebru. Vriednost svega na cijeloj zemlji tekućega zlatnoga novca bila bi od 3727 milijuna dolara, a od srebrnoga novca 3820 milijuna dolara. Koka koja bi se iz svega zlatnoga novca salila imala bi stranice od 635 metara, a takova koka iz srebra imala bi stranice od 1000 metara.

Svjetska izložba u Čikagu zatvorena je 31 oktobra bez svake svetčanosti. Na izložbi bilo je zastupano 40 narodnosti i 28 kolonija, a zapremala je površinu od 100 hektara, neradačuđi ovamo pokrajne ulice i dio niđačnjeg jezera, koje je služilo izložbenim svrhama. Troškovi izložbe stajali su sam grad Čikago 30 milijuna dolara. A kakov je bio rezultat? Mjeseca maja posjetilo je izložbu 1.050.397 osoba, junja 2.776.113, julija 2.760.267, septembra 4.658.902 a do 31 oktobra 2.808.688 osoba, to jest u svemu 15.959.008 osobe. Za zadnjih 10 dana odakivalo se je oko 6 milijuna duša, te bi po tom posjet iznosio oko 22 milijuna osoba. Po tom je izložba u Čikagu zasotla za izložbu u Parizu od g. 1889, gdje je bilo 28 milijuna posjetitelja, a nadkrilila je izložbu beku g. 1873., gdje ih je bilo u svemu 7.254.987. Najviše posjetitelja u jednom danu u Parizu bilo je 397.150, u Čikagu 9 oktobra 716.881, te je uništio 1 milijun for. ulaznine. Troškovi su svi pokriveni, ali još nisu poznati konačni brojevi.

Šta su sve trebali kod gostehe parizke štampe na čast Rusom. — Parizka štampa pripravila je u čast ruskim gostom na Martovoj poljani, u izložbenoj sgradi 28 p. m. banket, komu je prisustvovalo 8660 osoba. Potrošilo se je 1200 litara šorbice, 40 badica ruskih gardina, 800 kilograma šlet de bouafia, 700 gajetlevo, 500 litara ruske šalate, 4000 porolja sladoleda, 500 kilograma grozdja, 2000 jabolka, 2000 kranjska, 4000 šalica kafe, 2000 bočah sampanjice, 500 litara fine champagne. 12.000 zemljane, 25 badica finih vina, 400 bočica mineralne vode i 1 badva gorušice. Za priredbu jela upotrebilo se: 120 kila maslaca, 80 kila soli, 10 kila papra, 100 litara mlijka, 80 badvo octa, 100 kila šećera. Za stol je trebalo 12.000 čačkala, 32 000 tanjura, 20.000 čaša, 400 plađnjeva. Dvorilo je 400 konobara, 150 nadkonobara, 150 tođara, a u kuhinji radilo 100 podvornika i 80 sokada. Na stolu je bila srebrnina u vriednosti od 400.000 franaka. Ostanoci banketa podijeljeni su drugi dan parližkim siromakom.

Dva priloga. Današnji broj imade dva priloga i to jedan prilog listu, a drugi prilog jest etonik ljekarne Piccolli u Ljubljani.

da će nam i to sratno pođi za rukom pomođu naših rodoljubnih uredništva i pojedinaca.

Datule na otoku Lešnju. U malom i velikom Lešnju psadjeno je u mnogih vrstovih mnogo datulskih palma, koje ovom krasnom natem otoku pođaju istodni uspeh, te svake godine obilno otvare. Posvo dosorice nisu dakako nikada do ove godine, kad je bilo osobito povoljno vrijeme. Od tamo donajemo, da je ove godine u vrtu Nikole Cara plod jedne palme, koja je imala dovoljno topline, potpuno dozorio.

Novo izdanje glagoljskog misala. K. K. teškođko Dalmaociji" javljaju iz Rima, da će biti do mala gotovo novo izdanje glagoljskog misala, koje se u mnogih naših krajevih željeo očekuju. Prvo izdanje bijaše tiskano samo u 800 iznaka, te bijaše u najkrajem roku razpđano. Nadamo se, da će liti drugo izdanje mnogobrojnije.

Popjivke za četiri muška grla. Skladatelj M. B. Rašan" iz Istre. Polovica dijeta dobitka namjenjena je istarskomu društvu „Br. Cirila i Metoda". U Zagrebu, 1893. Tiskom dioničke Hekare, vlastitom nakladom. Ciena 1 for. Ta ukusno opramljena zbirka obijaše, šestnaest muških zborova na riedri A. Kalca, Katalinda-Jerostova, Predravidova, Harambašida i Sabida. Istarski skladatelj, koji se s ovom radnjom prvi put pokazuje u javnosti, dovjek je samouk, diletant, ali vrlo darovit diletant, koji bi uz malo ozbiljniju studiju mogao sebi usvojiti liepo mjesto među hrvatskim skladateljima, kojih je u istinu vrlo malo. Kompozicije g. Rašana raspredene su logično, ima u njima glazbenog efekta i poezije i on se umije sa malo glazbenog materijala prilagoditi i glazbenom izvjavom smislu teksta. Za dokaz tomu doista je spomenuti izvanredni er-mol stavak na njegine riedi: „Srdance moje, stiaj staj!“. U obđe je čini nam ne glazbene žica g. Rašana više elegičnog tona; u popjevka ma njegzije vrati oćito je samostalnjji, dok mu se u herojskim zborovima nameđe dojma Zejevih i Eisenhutovih zborova i poznatih ritama (isporedi ritam popjevaka br. 13, i 14, sa bugarskom koraćnikom „Šumi Marica“).

Još ćemo istaknuti dve liepe prednosti njegove: Prva je liep ritmički sklad riedi i melodije, a druga korektan krot pojedinih dionica u pravilnim i — što je glavno — prirodnim i neprisiljenim harmonijama i modulacijama! Ako nam je dozvoljeno, mi bismo preporučili g. Rašan, da uzme lagano ali opibilno kontinuiratirani i uz teoretično proučavanje glazbenih oblika marljivo analizovati različne kompozicije dobrih slavenskih skladatelja; kroza to će se krug njegovih glazbenih misli rasiřiti, a oćetiti će bez sumnje i o sobi pobude i snage, da se odluči na skladanje obezječnijih glazbenih kompozicija. Našim pjevačkim društvima i svima, koji vole hrvatsku pjesmu, preporučujemo najusrdnije kompozicije g. Rašana. U liepu predavanju doista će se sviđjeti običnstvu. Od tiskarskih pogriješaka opazili smo znatnije: Str. 3. posl. ortovlje, 2. mjera, II. tenor: os mjesto f. Str. 10. 2. ortovlje 2. mjera, posl. četvrti: II. tenor: g. mjesto au. Str. 21: 4. ortovlje, 2. mjera; 2. četvrt (šesnaestine) T. I. i II. d — h mjesto g — h Str. 25. 1. crtovlje, 4. mj. bas II. d mjesto fs. „Vienac“.

Knjige društva sv. Jeronima. Orogodišnje knjige društva sv. Jeronima do tiskane su, a jesu četiri na broju. Prva je: Pobožnost molitvena na slavu prvoveđ Trojici, jedinomu Bogu i na čast Blaženoj djavici Mariji i svetima. Spisao Antun Kanžilić, svodaćnik družbe Isusove. Izdanje privedio dr. Fr. Ivekovića, kanonik. — Ova Kanžilićova molitvenica znamenito je vjersko-naobožno djelo. To djelo dobro će doći i nabožrenu, kao i nonabožrenu Hrvatu, jer to nije samo molitvenica, veđ ja i knjiga puna nekističko-liturgijske pouke. Za to i preporučujemo što toplije Hrvatima, a osobito Hrvatima ova krasnu Kanžilićovu molitvenicu, jer vjerujuće, da je prava sramota sa svaku katoličku hrvatsku kuću, u kojoj se odsele ne bi našla ova molitvenica.

Druga je knjiga: Plice. III. sveška sa 11. slika. Napisao Davorin Trontek. U ovoj knjizi ne sadržaje se samo puko nabranjanje plice, veđ se pripriječuju zgodne plice, njihovoa koristi i šteta, koju nose ljudima.

Troća knjiga je: Fabyjola ili drovni obijači. Proveo Ivan Gojtan. Fabyjola je vrlo liepa pripovidnica iz trećega vijeka po Kristu, u kojoj su živo orisani i opisani progosti kćeraca u Rimu.

Četvta knjiga je koleđer: „Danica“. Sadržaj joj je ove godine uprav sgoda, dapače biran, a tiskana je u 40 hiljada

Iz Borsoda pišu nam 18. t. m. Dne 11. t. m. pokopavamo ovdje častitu i bogoljubnu tetku našega velerodnoga župnika veluđ. g. Rajmunda Jalubića, Merzuju Mohovića rođenu iz Kralja. Na pogrebu sakupilo se više vovedenika prijatelja i susjeda g. župnika, koji hteđoše pokojnici ikastati posljednju čast, a župniku suđati i ljubav. Čom prigodom sabralo se sa društvu sv. Cirila i Metoda u Istri fr. 35, koje odpremiemo blagejniku g. dru. Scangoru. Pokojnici podiolo Svestižnji mir viedni, a njezinim rođakom, napose g. župniku naše ikreno suđute!

Iz blažene zemlje. Javili smo u zadnjem broju kakova pokvarenost vlada u viedih krugovih talijanskoga pučanstva s jedne strane, a s druge, kako kuca bieda i nevolja na vratih talijanskoga seljaka ili soćala (kolon), te sa hvata luke i motike proti društvom i posjednjom, koji ga ne-milosrdno upropjećuju. Da je pokvarenost postigla u visokih krugovih vrhnac, svjedodže nam sljedeće prevare kod raznih talijanskih banaka. Iz priloga, što ih je parlamentarno povjerenstvo priložilo svomu izvješću, dokazuju se, da su sljedeći talijanski zastupnici propalim bankam na propale mjenice ostali dužni sljedeće banke: Baroni 875.000, Bucceri 100.000, De Lieto 18.800, L. Pini 11.455, Elia 21.000, Mezzanotti Garibaldi 134.000 i 201.000, Ricciotti Garibaldi 9500, Giampietro 40.084, Montagna 9050, Narducci 2.442.523, Fanatonni 1612, Plebano 29.540, Quartieri 92.000, Raffaello 106.000, knez Maffeo Soliaria 8.038.710, Valle 152.000, Arbib 81.675, Bili 8000 Ciepi (od 1887) 244.000, ministar Martini (od 1886) 79.300, Pais 50.000, Sardi 100.000 lira — ili ukupno 7.266.705 lira. No to nisu sve svote. U Tautologovih spisih nalaze se medjutim biljetke, iz kojih proizilazi, da su primili: pokojni Depretis 3 milijuna (koje je kasnije vratio), Crispi 150.000 (od kojih je vratio 65.000), Rudini 50.000, Nicotera 40.000 (vratio ih), Giolitti 80.000 (za obnovu svećenosti). Na dalje su veđ svote usajmijene Cairoliu i Rattazziu. Pokojni De Zerbi primio je 600.000, San Donato 40.000, Fazzari 5 milijuna, Cucchi 100.000, Chupp 30.000 itd.

Da se što takova dogodi među kojim slavenskim plemenom, ili u kojoj slavenskoj državi, ali bi vikali i bubnjali talijanski listovi Primorja na sve četiri strane svijeta, ali jer se radi o „ob oćanoj“ zemlji, šute kano i riba u moru.

Uzorna talijanština. Iz Kanfanara javlja nam prijatelj, da je prepisao jedan naslov na pismu, odpravljenom od obićke uprave u Solu rovinjskog občinskoga glavnarstva u Kanfanaru i to dakako u talijanskome jeziku. Da se uvjere i naši čitatelji, kako krasnim jezikom doćitaci uredi dopisuje, tu je prepisao rečenog naslova: „Dalla delegazione comunale di Villa di Rovigno alla spetabilissima Podestaria in Canfanaro Edoardo.“ (valjda Ex off). Eto, kakovom se talijanštinom piše u jednoj od talijanskih pokrajina, zar ne dićna „babico“?

Hrvatska čitaonica u Mihotičih obdržavati će po obijađu svoju glavnu skupšćinu dne 31. decembra t. god. u 4 sata poslije podne u svojim prostorijah sa sljedećim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisaonica posljednje sjednice. 2. Zaključni račun 1893. 3. Proračun za godinu 1894. 4. Izbor novoga odbora za godinu 1894. 5. Eventualni predlozi. 6. Zabava, na koju se ovim putem gg. članovi najljudnjije pozivaju.

Hrvatska čitaonica u Kastvu obdržavati će u nedjelju dne 24. t. m. svoju redovitu glavnu skupšćinu u društvenim prostorijama u 4 sata po podne. Ovoliko gg. vanjekom članovima do znanja.

Odbor „Katoličkoga društva sv. Josipa“ u Marčani pozivlje gg. članove na redovitu glavnu skupšćinu, koja će se obdržavati dne 27. t. m. u 2 sata poslije podne u društvenim prostorijah.

Iz Innsbrucka primismo iz dječkih krugova sljedeće vied: Hrvatski su sveučilištni djaci u Innsbrucku osnovali literarno društvo, koje nosi ime: „Hrv. akad. društvo Volobit“ u Innsbrucku. Pošto su društvena pravila bila od oblasti potvrđjena, držalo je društvo dan 18. o. mj. prvu redovitu glavnu skupšćinu, na kojoj je izabran sljedeći odbor: med. Cilelo Kalabid, predsjednik; med. Frano Bulat, podpredsednik; med. Mirko Krkvenac, tajnik; med. Kajetan Dabović, blagejnikom; med. Branko Schwartz, knjižničarom. Društvu je glavna svrha liepa knjiga i njegovanje glasebe, te je u tu svrhu sastavljen tamburski zbor, koji je veđ ovaj rad marljivo općeo. Još nam je velika briga, da ustrojimo valjanu čitaonicu i društvenu biblioteku, ali se nadamo,

Čitaj: Braća. Op. Ured. „N. S.“

dobila se njezine izvrstne preparate na zdravstvenih izložbah u Londonu, Parizu i Zonovi najvišja odlikovanja.

Listnica uredništva.

Gosp. A. C. Boljun. Notiramo, da Vi niste poslali predplatu putem onih osoba, ved da mi nismo primili drugo van one, što Vam dolazimo. Pitalo je dakle one, kojim ste novac isporučili. Da ste nam zdravo!

Gosp. V. K. u R. Vaša predplata namretna je do konca tek. godišno; primamo f. 4 za oglas. Živili!

Gosp. T. Ulianić Borut, For. 2, koje spominjete u pismu nismo primili; reklamirajte odmah na pošti. Iznač pristajemo na Vašu želju.

Listnica uprave.

Slavna gospodarska Zadr. Krk: Upozorujemo vas za budućno, da c. kr. pošta ne priznaje vaših elektonih pisa, jer moramo svaki put globu platiti.

Gosp. M. J. u K. Dopisnicu od 4. tekud. nedobismo. Stiglo nam je za oglas. C. u redu. Kad je K. stromah, neka valja kao pišota. Srdacan otdaziv f. do vidova!

Gosp. F. S. u K. U utorak poštom odpremitimo vam traženo knjigo. U onom poslu obratite se što prije na g. dra. L. Živili!

Gosp. J. V. u G. I Vama poslatimo utorak tražena knjigo za dotičnim računom. Sretan Vam bodik!

Gosp. R. J. u B. Namiro i počate dobiti čsto za dišnica susjedom što prijlo. Prijatelj odzdravljaju srdačno. Srim tako čestiti bodik!

Uplatiti su nadalje za „N. S!“ gg.: M. D. Stivan for. 5. B. I. Tribaj for. 5. G. I. Kopriva for. 280. C. M. Bakar for. 2. M. N. Punat for. 2. P. J. Opatija for. 1. K. T. Olib for. 2. Zb. d. mt. Senj for. 2. Z. F. Lindar for. 2. G. A. Novigrad for. 850. C. I. Kastav (oglas) for. 4. P. A. Trat for. 2. Polj. čitaonica Dolje selo for. 3. Z. F. Lošinj for. 250. S. M. Pazarište for. 5. D. S. Tinjan for. 5. P. R. Bereč for. 3. D. J. Zadar for. 2. P. I. Vodjan for. 284. R. J. Medvoja for. 2. M. V. Sv. Vital for. 5. K. V. Harbana for. 2. K. J. Tar for. 3. K. R. J. Zadar for. 5. B. J. Ultra for. 2. S. P. Sv. Vital for. 2. M. J. Lovran for. 1. K. A. Tinjan for. 5. U. A. Rov. Selo for. 1. Dr. D. A. Pazin for. 3. Isti za pok. Fr. L. for. 9. M. S. Borut for. 3. R. A. Rca for. 10. B. F. Oravno for. 250. F. M. Kopriva for. 1. Čitaonica Križevcih for. 1250. G. dr. I. Krk for. 5. K. V. Harbana for. 9. M. M. Jušić for. 5. K. A. Matorac for. 5. J. A. Opatija for. 2. B. J. Završje f. 15. R. B. Šalni for. 2. V. I. Volosko 50 mđ. D. M. Baška for. 1. L. P. Sušak for. 2. S. F. Volosko for. 5. C. I. Petrovina for. G. V. B. Lindar f. 5. K. S. Lošinj fer. 1250. M. J. sv. Lovroč for. 5. R. A. Dubašnica for. 250. J. E. Pazin for. 3. K. A. Modulin for. 9. T. L. Kalnik for. 5. S. T. Krasica for. 2. D. K. Varaždin f. 1. M. J. Savičanti for. 2. J. M. Gradina for. 1. R. S. Kopar for. 130. G. J. Građiška for. 20. S. F. Kastelle for. 650. M. A. Zimlj for. 3. M. M. Čavle for. 2. Z. S. Pražnica for. 2. D. A. Krk for. 2. B. A. Krnica f. 2. Z. L. Gologorica f. 3. J. M. sv. Lovroč f. 1. U. M. sv. Petaf u f. 2. R. M. Pomer f. 2. G. Dr. A. V. Gorica f. 15. S. O. K. Pazin f. 2. M. J. Drventa f. 8. M. M. Prezid f. 2. G. I. Građiše f. 25. (Sliedi.)

Poziv k glavnoj skupštini!

Krčka kotarska gospodarska zadruga držati će svoju glavnu skupštinu dne 28 prosinca u 10 satih pr. p. u Puntu, na koju se ovim p. n. gg. članovi najuljudnije pozivaju.

DNEVNI RED:

- 1. Čitanje zapisnika zadnje glavno skupštine.
2. Pozdrav predejednika.
3. Izvješće tajnikovo.
4. Izvješće blagajnikovo.
5. Izbor odbora za dojučice trogodišće.
6. Proračun za god. 1894.
7. O podnosku prošnje na pokrajinski sabor glede oprostta poreza onih zemljištah, koja su tranim usencem okuzana i ona, koja se američanskom lozom nasadjena.
8. Inj predlozi.
9. Zdrabanje raznih poljedjeljskih sprava i orudja.

K R K, 14 prosinca 1893.

Dr. Vitezlić predsjednik.

Preporučamo našim trgovcem sa vinom i krdmarom Istarsku vinarsku zadrugu u Puli (Istra) koja imaju u svojih skladišćih raznih izvrstnih vrstih vina, a uz povoljne ciene. Kod isto imaju izvrstna p. f. o. s. i b. i o. l. s. k. a. u. butiljama i to u vrlo povoljne ciene.

DOMINIK LUŠIN u Koprju

proporuča veliko svoje skladišće raznovrstnog lica, kao: greda, dasaka, murala, duga, te također opeka, vapna, pleska itd. Naružbe izvršava točno i po najnižoj cieni. 62-1

Teodor Slabanja

Srebrnar u GORICI (Görz) ulica Morelli 17. preporuča se pred. svećenstvu za izradjenje crkvenog posudja i orudja iz čistoga srebra, alpaka, mjeđi, kavo; moštrana, kaleža itd. po najnižih cieni u najnovijih i krasnih oblicih. Stare predmete popravljaju, te ih u ognju posebrati i pozlati. Da si uzmognu i manje imućne crkve nabaviti raznih crkvenih predmeta, stavići čsto se na želju pred. gospode nabavljača vrlo povoljne platežne uvjeta. Ilustrirani cieni šalje franko. Šalje sve predmete dobro omotane sa poštarinom frankol 24-21

Posle uklnuča trčć. proste luke carine prosti za Istru, Dalmaciju, Hrvatsku, Kranjsku, Korušku i Bosnu-Hercegovinu nepromočljiva pokrivala Luigi Zuculina u Trstu.

Tvorica nepromočljivih bielih i ornih pokrivala za vozove i tarnice (vagone), za robu na obalah, ladje, brodake vidjelice (boccaparte) i za polje; pokrivača za konje i plaštevah za kisu.

Skladišće

tkanine za jedronjače, nepridređene za sedlare i tanotara, dvojnika (tralic), jute za žaklje i omote; opasnakah, kopcapah i uzclah.

Zastupstvo i glavno skladišće asfaltskih opeka za kućno krovove, pojade, suše, staje itd.

Samotila (isolatori) za temelje i kočke iz asfalta.

Radionica i prodaja zastavah.

Luigi Zuculin u Trstu.

via Ghega 2, kuća Brunner.

Štrcaljke i sumpornjače za trte inžinira Zivica.

mlini i stiskalnice za vino, sisaljke ili pumpe za svaku porabu, cievi svake vrsti i pipe, motori (stroji za gonjenje drugih strojeva) na paru i sa petrolejem, te svakovrstne druge strojeve i sve potreboće za iste

Schivitz & Comp. (Živic i drug.)

Via Zonta broj 3 u Trstu.

Učenjaški prvaki

vseh dežel, kot presojevalci preparatov, izloženih na higieničnih razstavah v Londonu, odlikovali so z čt. no. diplomom in zlato kolajno

(Znancka tovarna.)

želodčevo tinkturo

lukarničarja 22

G. Piccoli v Ljubljani.

Tako odlikovanje je najboljšo spričovalo tomu dietištnomu sredstvu, katero je splošno cenjeno zbog svoje popolnosti, kajti krepuje želodca in ga obranjuje zdravoga, pospešuje prebavljanje in ispraznjanje. Ispuščija je pripravil G. Piccoli v Ljubljani proti potnuemu povzetju. Škatlca s 12 steklenicami stane f. 100; s 25 f. 50 in je na vsaki positni omet 5 kg. Pošilimo plača narodilno. — Prodeja pu 15 mđ. stekl. v vseh tržaških in istarskih lekarnah.

Ernest Šverljuga brizgáč ulica Stadion br. 1, Trst, preporuča se 20-14 P. n. slavenskomo občinstvu Trsta, okolice i bližnjih istarskih mjesta za blagohotan posjet.

Ljekarna Trnkoczy

polag viečnice v Ljubljani 8-7 prodaje te danomicu prvom poštom razišlje Marijacejske kapljice za želudac ošavna prokušana i poznata ljekarija as dvrstocim i zdravcim uplivom kod porvečeneog probavljanja, kod krča u želudcu i neprobavljivosti. — i stakluc. vriedi 20 mđ. 25 for. i for., tuoci 2 for., 5 tuoci samo 8 for.

Trst, 10. oktobra 1893.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda za trgovino in obrt v Trstu. Novci za vplaćila. V vredn. papirjih na 4-dnevni odkas 2 1/2 % 80-dnevni odkas 2 3/4 % 80-dnevni odkas 3 1/2 % 3-6-mesocni 2 1/2 % Vplaćevanja avstr. vrednostnim papirjima, kateri se nahajajo v okrogju, pripozna se nova obročna tarifa na temelju odpovedi od 17 in 21. odnosno 12. janja.

Okrožni oddeļ.

V vredn. papirjih 2% na vsako svroč. V napoleskih bres obrestic.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Rsko kakor za Zagreb, Arad, Bietit, Gablona, Grader, Hermannstad, Inocmont, Celovec, Ljubljana, Lico, Olomuc, Reichenberg, Bax in Solnograd, — bres strokov.

Kupnja in prodaja

vrednosti, diviz, kakor tudi tvorjenje kupenov 24-22 pri odbitku 1/00 provizije.

Predudmji.

Sprejemajo se vsakovrstna vplaćila pod ugodnimi pogoji. Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprejem kredita u Londonu ali Parizu, Ljubljani ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosni obrosi po pogodbi.

Vložki u pohrano.

Sprejemajo se u pohrano vrednostni papirji, clat ali srebroi denar, iznosanski bankovci itd. — po pogodbi.

Naša blagajna izplaćuje nakaznice narodno banke italijanice v italijanjskih frankih, ali pa po dnevnemu kursu.

Trst, 10. oktobra 1893. 22-24

Javna zahvala.

Prigodom smrti i sprovoda moje nezaboravne totke

Marije Mohovici

bijahu mi u mojoj žalosti od velike utjehe toliki iskreni izkazi sažaljenja i saučebništva sa strane rodbine, prijateljah i znansadah. Radi toga osobito od srca zahvaljujem m. č. g. Antonu Nežiću župniku u Čepiću, m. č. g. Ivanu Kraljiću župniku u Kozjaku, m. č. g. Antonu Pužiću župniku u Moščenicah, m. č. g. gosp. Dinu u Pinduliću župe upravitelju u Plominju, m. č. g. Ivanu Potočniku svećeniku, m. č. g. Šimi Fručiću župnom pomoćniku u Berečcu, m. č. g. Ignaciju Skaobrtalu župnom pomoćniku u Moščenicah, koji su se rado udruživali prijateljskom pozivu, te došli na sprovod i tako mnogo doprinijeli sjaju istoga.

Budi iskrena hvala također uglednim občinskim zastupnicima, crkvenim starešinam, vrlomu pučkomu učitelju g. Niki Pajuliću u njegovoj školskoj mladoži, svim prijateljima i znansom, iz Bereča, Moščenicah, Moščeničke Drago, Kraja, Kastva, Rieko i Plominja, koji se potrudili, dočav u Berečcu, da prisustvuju sprovodu. Napokon zahvaljujem liepo, te neću zaboraviti ljubavi svim onim, koji su nosili mrtve ostanke milo pokojnice, svieće ili učinili mi tom prigodom bilo kakvu drugu uslugu.

Hvala i vječna harnost, a Bog nek plati svima!

Bereč dne 15. decembra 1893. Rajmund Jelušić v. r. župnik.

J. PSERHOFFERJA I., Singerstrasse 15, Dunaj. Ilekarna „Zum goldenen Reichsapfel“. Kričistiine krogiljice, proj imonovano univerzalne krogiljice zaslužuje te ime po vsaj pravici, kajti v resnicu je mnogo bolesni, pri katerih so te krogiljice pokazale svoj izvrstn utioček. Za vsč detetljivi so te krogiljice pravod razširjene in malo družin utegno se najti, v katerih bi pogrešali malo zaloga tega izvrstnoga domačoga sredstva. Vsi zdravnikci so pripravljali in pripravljajo te krogiljice kot domaće sredstvo, posebno pa proti bolosnim po slabih prebavi in zabnavanju. Te krogiljice stanajo: 1 škatilica z 15 krogiljicami 21 nđ., jeden zavitek 6 škatilje 1 gl. 5 nđ., pri nuforskanem pošiljavu 1 gl. 10 nđ. — Ako se donar napraj pošlje, ni treba plaćati portu, in stanu: 1 zavitek krogilje 1 gl. 25 nđ., 2 zavitka 3 gl. 20 nđ., 3 zavitki 3 gl. 35 nđ., 4 zavitki 4 gl. 40 nđ., 5 zavitkov 5 gl. 20 nđ., 10 zavitkov 8 gl. 20 nđ. (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja).

Balzam za ozeblino J. Psenhoferja, 1 steklenica 50 nđ. Trpotčev sok, 1 steklenica 50 nđ. Amerik. mazilo za trganje, 1 posodica 1 gl. 25 nđ., 1 škatilica 6 nđ. Pruh proti potenju nog, post. prosto 75 nđ. Balzam za goitanec, 1 stekl. 40 nđ., post. zline prosto 65 nđ. Življenska esenca (Praške kapljice) 1 steklenica 22 nđ. Angleski balzam, 1 steklenica 50 nđ. Fijakerski preni prašek, 1 škatilica 35 nđ., 90 nđ. Tanokininska pomada J. Psenhoferja, posredstvo rast. in. 1 škatilica 2 gl. Univerzalni plašter prof. Studeln. 1 posodica 50 nđ., post. prosto 75 nđ. Univerzalna čistilna sol J. Psenhoferja, domaće sredstvo proti postocim misbe prebavi, 1 zavitek 1 gl.